

Hoe bestel ik goed plantmateriaal?

PATRICK JANSEN (Wernhout, 23 juni 2015)



Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Inhoud

- Doel
- Wet- en regelgeving
- Bestellen van goed plantmateriaal
- Controleren van geleverd plantmateriaal

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



DOEL

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Doel

- Goed groeiende en vitale beplanting

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Doel

- Goed groeiende en vitale beplanting

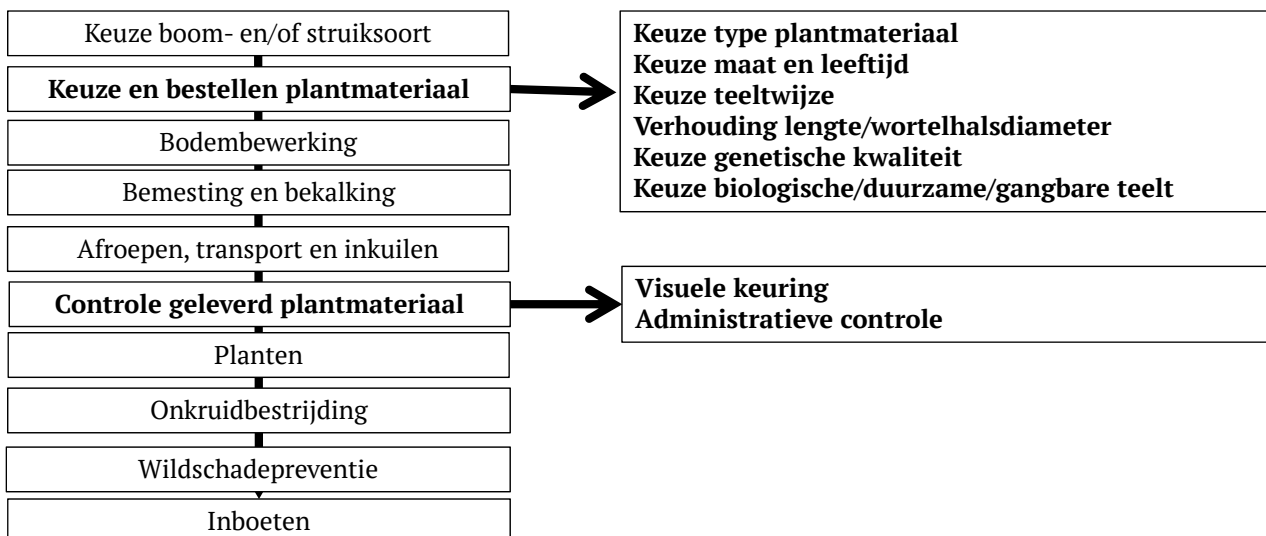


Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Doel

- Goed groeiende en vitale beplanting



Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



WET- EN REGELGEVING

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Wet- en regelgeving

- EU-richtlijn voor het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal (Richtlijn 1999/105/EEG)
- Zaaizaad- en plantgoedwet 2005
- Fytorichtlijn (Richtlijn 2000/29/EG)
- Plantenziektenwet
-
-

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Wet- en regelgeving

- EU-richtlijn voor het in de handel brengen van bosbouwproducten (Richtlijn 1990/269/EEG)
- Zaaizaad- en plantmateriaalwet 2005
- Fytorichtlijn (2000/29/EG)
- Plantenziektenwet
-
-

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



BESTELLEN

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Bestellen van goed plantmateriaal

- Type plantmateriaal
 - Beworteld plantsoen
 - Naaktwortel
 - Plugplantsoen
 - Onbeworteld plantsoen
 - Stekken
 - Poten (intacte eindscheut)



Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Bestellen van goed plantmateriaal

- Type plantmateriaal
- Maat en leeftijd
 - ‘zo jong als mogelijk – zo groot als nodig’ (onkruidconcurrentie, groeiplaats, type plantmateriaal, vochtvoorziening en wilddruk)

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Bestellen van goed plantmateriaal

- Type plantmateriaal
- Maat en leeftijd
- Teeltwijze

P in plug geteeld

D Precisie-teelt

+ Verplant

A Ondersneden

= Teruggesneden

Bijvoorbeeld

1+1 Tweejarig plantmateriaal, als eenjarige verplant

1a1 Tweejarig plantmateriaal, als eenjarige afgepend

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Bestellen van goed plantmateriaal

- Type plantmateriaal
- Maat en leeftijd
- Teeltwijze
- Verhouding lengte-wortelhalsdiameter
 - ‘NEN7412 - Bos- en haagplantsoen, eisen, criteria en leveringsvoorwaarden’ (ook bundelen en verpakken)
 - Niet alle soorten, maar wel belangrijkste
 - Loofhout 2 -4 jaar; naalddhout 2-5 jaar

Soort	Lengte in cm											
	40-50	50-60	60-70	70-80	80-90	90-100	100-110	110-120	120-130	130-140	140-150	150-160
Fagus sylvatica	8	8	8	9	9	9	10	11	12	13	14	15

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Bestellen van goed plantmateriaal

- Type plantmateriaal
- Maat en leeftijd
- Teeltwijze
- Verhouding lengte-wortelhalsdiameter

“Al het plantmateriaal dient te voldoen aan NEN 7412.”

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Bestellen van goed plantmateriaal

- Type plantmateriaal
- Maat en leeftijd
- Teeltwijze
- Verhouding lengte-wortelhalsdiameter
- Gezondheid
 - Wilg (8 rassen) en populier (23): virusvrij



Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Bestellen virusvrije populier/wilg



Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Bestellen van goed plantmateriaal

- Type plantmateriaal
- Maat en leeftijd
- Teeltwijze
- Verhouding lengte-wortelhalsdiameter
- Gezondheid
- Biologische/duurzame teelt
 - Bovenwettelijke eisen aan bemesting, gewasbescherming, watergebruik, biodiversiteit en/of werkomstandigheden bij teelt
 - Geen (vastgestelde) invloed op groei plantmateriaal



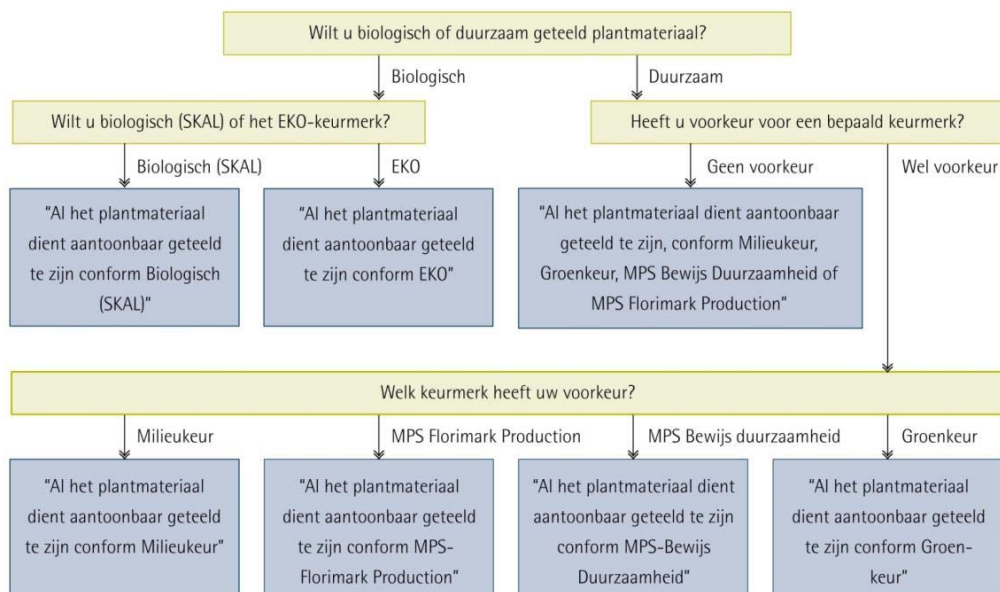
MPS
Sustainable Quality



Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Bestellen biologisch/duurzaam



Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Bestellen van goed plantmateriaal

- Type plantmateriaal
- Maat en leeftijd
- Teeltwijze
- Verhouding lengte-wortelhalsdiameter
- Gezondheid
- Biologische/duurzame teelt
- Genetische kwaliteit
 - Nederlandse rassenlijst bomen

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Nederlandse rassenlijst bomen

Gebruik de zoekbalk om te zoeken naar een specifieke boom of een specifieke locatie. De zoekbalk is te vinden in de bovenste balk van de pagina.

De tabel toont de Nederlandse rassenlijst bomen. De tabel is onderverdeeld in twee categorieën: Opstanden, getest uitgangsmateriaal en Opstanden, geselecteerd uitgangsmateriaal.

Herkomstnaam	Behoort tot (de naam)	Locatie (NBOL)	Coördinaten (N)	Coördinaten (E)	Hoogte (m)	Op (m)	Oorspronkelijke herkomst	Doelstelling	Aankomst	Beheerder	Opmerkingen
Elke-01 NL.2.3.10-01	Elke, Ekeveen	52°02'N 0° 17' 14.840 E	35	—	—	—	onbekend	Productie	—	De Nederlandsche Elke	83 bomen
Park 1.1.01 NL.2.2.10-01	Koninkrijk Park 1.1.01, Station tot aan Pavee 1.1.01	52°04'N 0° 17' 14.840 E	30	—	—	—	onbekend	Productie	1909	Koninkrijk (Nederlands) Het Loos	210 bomen
Park 1.1.02 NL.2.2.10-02	Koninkrijk Park 1.1.01, Het Hout Loos tot aan de elken	52°04'N 0° 17' 14.840 E	30	—	—	—	onbekend	Productie	1909	Koninkrijk (Nederlands) Het Loos	180 bomen
Ammerlaan-01 NL.2.2.10-01	Ammerlaan, Kasteel Ammerlaan	52°02'N 0° 17' 14.840 E	12	0.75	—	—	onbekend	Productie	—	Kasteel Ammerlaan	—
Bilzen-01 NL.2.2.10-01	Bilzen, Grootste hoven 2 tot Kruispunt provincie wijk. Opn. alleen auto's bomen	52°02'N 0° 17' 14.840 E	10	—	—	—	onbekend	Productie	—	Geschiedenis De Bil	111 bomen
Breda-01 NL.2.2.10-01	Breda, Beh. veen Breda 27g	51°34'N 4° 11' 13.207 E	12	—	—	—	onbekend	Productie	—	Stadsbosbeheer: Ontwikkeling en Beheer	120 bomen
Elke-02 NL.2.2.10-02	Elke, Elken Bos 220 en 225	52°02'N 0° 17' 14.840 E	35	21	—	—	onbekend	Productie	—	De Nederlandsche Elke	—
Obdam-01 NL.2.2.10-01	Obdam, Middenweg 200, Opn. geen opslag op de begroeiings- en de jachtweg	52°27'N 0° 17' 14.840 E	5	—	—	—	onbekend	Productie	—	Geschiedenis Obdam	249 bomen
Park 1.1.03 NL.2.2.10-03	Koninkrijk Park 1.1.01, Loosweg tot aan Pavee	52°04'N 0° 17' 14.840 E	25	—	—	—	onbekend	Productie	1907	Koninkrijk (Nederlands) Het Loos	180 bomen
Ammerlaan-02 NL.2.2.10-02	Breda, Beh. veen Breda 27g	51°34'N 4° 11' 13.207 E	12	—	—	—	onbekend	Productie	—	Stadsbosbeheer: Ontwikkeling en Beheer	120 bomen
Prinses-02 NL.2.2.10-02	10a	51°34'N 4° 11' 13.207 E	15	—	—	—	onbekend	Productie	—	Stadsbosbeheer: Ontwikkeling en Beheer	400 bomen

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Herkomstnaam

Land van herkomst

Naam

Gebiedsdeel

Herkomstnaam

Grubbenvorst-01 NL.SI.3.5.10-01

Categorie

Individuele opstand

District

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



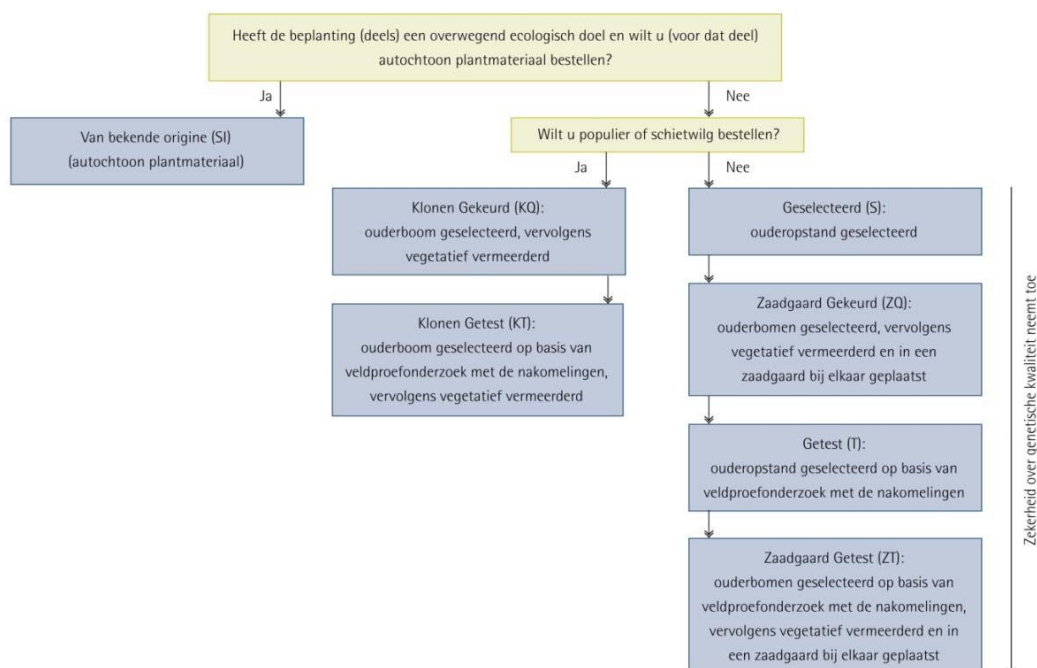
Basis- en ondercategorieën

- Geselecteerd (S, selected)
- Gekeurd (Q, qualified)
 - Klonen gekeurd (KQ)
 - Zaadgaard gekeurd (ZQ)
- Getest (T, tested)
 - Klonen getest (KT)
 - Zaadgaard getest (ZT)
- Van bekende origine (SI, Source identified)

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Keuze categorie



Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Niet alle categorieën beschikbaar

Soort	S	T	ZT	ZQ	KT	KQ	SI	Buitenland
<u>Fagus sylvatica</u> (Beuk)	16	3					3	29
<u>Fraxinus excelsior</u> (Gewone es)	4			2			24	8
<u>Quercus robur</u> (Zomereik)	93	13		1			26	20
<u>Quercus rubra</u> (Amerikaanse eik)	15							
<u>Tilia cordata</u> (Winterlinde)							4	2
<u>Thuja plicata</u> (Reuzenlebensboom)	7							
<u>Tsuga heterophylla</u> (Hemlockspar)	3							
<u>Pseudotsuga menziesii</u> (Douglas)	34			3				14
<u>Larix kaempferi</u> (Japanse lariks)	6							4
<u>Larix eurolepsis</u> (Hybride lariks)			1	1				
<u>Pinus sylvestris</u> (Grove den)	25	12		12				
<u>Abies grandis</u> (Reuzenzilverspar)	4							9

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



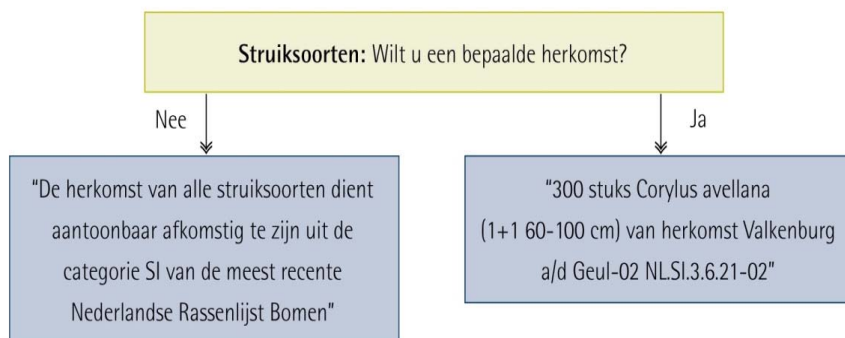
Bestellen genetische herkomst

- Verwijzen naar Nederlandse Rassenlijst Bomen
- Verwijzen naar categorieën in NRB
- Verwijzen naar specifieke herkomsten in NRB

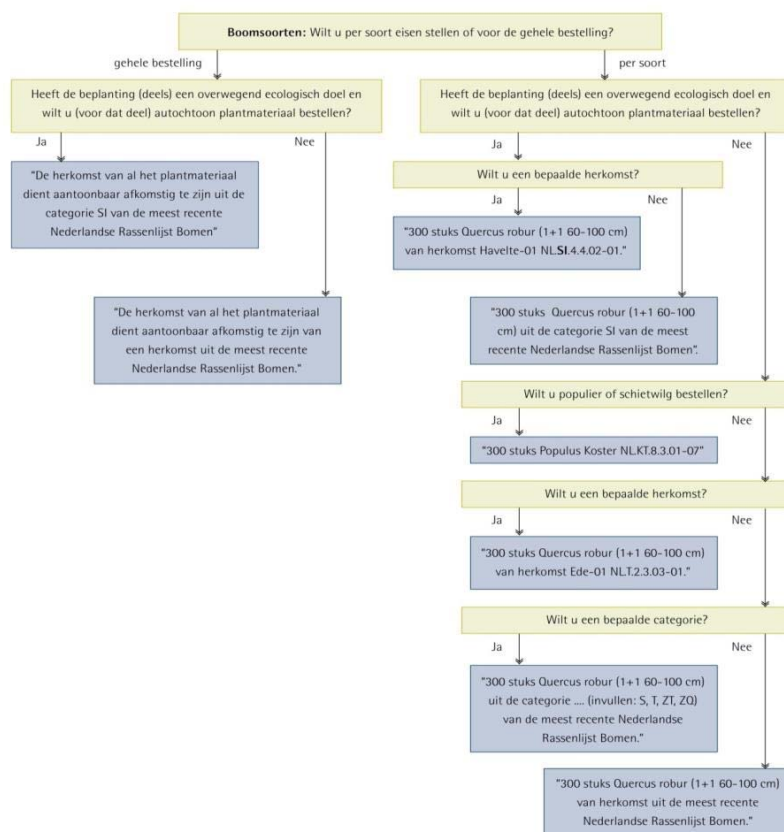
Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Bestellen struiksoorten



Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Pas op!

- Veel specifieke eisen → kleinere kans op beschikbaarheid
- Mogelijke oplossingen
 - Plan en bestel vooruit (1-3 jaar)
 - Informeer voor bestellen
 - Stel plantwerk uit

CONTROLLEREN

Controleren

- Visuele keuring
 - Keuringsformulier

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Keuringsformulier

- Aantallen per soort en herkomst
- Soortechtheid
- Sortering
- Afrijping
- L/D verhouding
- Kroon en doorgaande spil
- Wortelstelsel
- Schadelijke organismen
- Conditie



Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Controleren

- Visuele keuring
- Administratieve controle
 - Genetische kwaliteit
 - Vraag om leverancierscertificaat

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Leverancierscertificaat

Leveranciersdocument afgegeven overeenkomstig Richtlijn 1999/105/EC

documentnr. is per bedrijf willekeurig en dient alleen voor tracing

1 DOCUMENT No: 20553/2013/001 Nummer afleveringsbon:

2 Basis-certificaat Nr.: EG-NL 31/11-1774 3 Datum verhandeling:

4 Naam en adres leverancier: Boomkwekerij 5 Naam en adres van de afnemer:
adres
postcode, woonplaats gegevens voor terugtracing

Aansluitnummer Naktuinbouw: 12344

6 Botanische naam: Betula pendula

7 Aard van het teeltmateriaal: a Zaden 0 b Plantdelen 0 c Planten (naakte wortel) X d Planten/container 0

8 Categorie van het teeltmateriaal: a Van bekende origine (S) 0 b Geselecteerd (S) X c Getest (T) 0 d Zaadgaard Getest (ZT) 0 e Zaadgaard Gekeurd (ZQ) 0 f Klonen Getest (KT) 0 g Klonen Gekeurd (KQ) 0

9 Aard van het uitgangsmateriaal: a Zaadbron 0 b Opstand X c Zaadgaard 0 d Ouderplanten van families 0 e Kloon 0 f Klonen mengsel 0

aanduiding over de opstand waar het zaad gewonnen is In dit geval een Selectieopstand

aanduiding of betreffende materiaal voor Bosbouwkundige toepassing is toegelaten

10 Toepassing: Bosbouwkundig teeltmateriaal

11 Nummer van het uitgangsmateriaal in het nationale register: NLS.B.3.02-01

12 Autochtoon 0 Niet-autochtoon 0 Oorsprong onbekend X
Inheems 0 Niet-inheems 0

13 Land van herkomst en herkomstgebied of locatie van het uitgangsmateriaal: Nederland Vaartbos -01

14 Oorsprong van het uitgangsmateriaal (voor niet-autochtoon/niet-inheems materiaal, voorzover bekend): Zaadgaard Urk-01

15 Hoeveelheid teeltmateriaal: 1500 st.

16 Duur verblijf in kwekerij: 1+1

17 Rijpsjaargen van de zaden: 2011

Jaar waarin de zaden zijn geoogst/gerijpt. Komt nagenoeg altijd overeen met aanduidingsnummer basiscertificaat.

18 Is bij de productie van het uitgangsmateriaal gebruik gemaakt van genetische modificatie: X Nee

19 Is het uit zaad verkregen materiaal achteraf vegetatief vermeerderd? X Nee

20 Datum afgifte: Handtekening leverancier:

dit is het registratienummer van de opstand, te herleiden naar de Nederlandse Rassenlijst Bomen

benaming zaadopstand zoals vermeld in Nederlandse Rassenlijst Bomen

aanvullende informatie van de herkomst van de zaadopstand, indien bekend

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.



Controleren

- Visuele keuring
- Administratieve controle
 - Genetische kwaliteit
 - Biologisch/duurzame teelt
 - MPS: bedrijfscertificaat → controleer website MPS
 - Milieukeur, Groenkeur, Biologisch (SKAL) en EKO: productcertificaten → afleverbon, factuur en/of certificaat

Controleren

- Visuele keuring
- Administratieve controle
 - Genetische kwaliteit
 - Biologisch/duurzame teelt
 - Virusvrije populier/wilg
 - Leverancierscertificaat
 - Select plant certificaat
 - Label aan plant

VRAGEN?

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en duurzame bosketens.

